

ня у докторській дисертації «Оседлое население Северо-Западного Причерноморья в первой половине I тыс. н. э.», яку вона успішно захистила у 1987 р. в Інституті археології АН УРСР.

Починаючи з 1988 і до виходу на пенсію у 2007 р. О.В. Гудкова працює на посаді провідного наукового співробітника відділу археології Північно-Західного Причорномор'я ІА АН УРСР — НАН України. Втім, словосполучення «вихід на пенсію», стосовно наукової творчості Олександри Василівни необхідно використовувати виключно умовно або лише формально, оскільки і після офіційного завершення своєї трудової діяльності вона продовжувала плідно працювати на ниві археологічної науки до останніх років свого життя. Найкращими свідченнями цього є її останні великі за обсягом твори: розділ «Черняховская культура» у колективній мо-

нографії «Древние культуры Северо-Западного Причерноморья» (Одесса, 2013) та спільна з Е. Шультце монографічна публікація черняхівського могильника Нагірне II (Берлін, у друці).

Я познайомився з Олександрою Василівною ще у 1971 р., навчаючись на історичному факультеті Одеського університету. Саме вона, безпосередньо «в полі», дала мені перші уроки справжньої польової археології. З того часу наше спілкування, не зважаючи на різні обставини, не припинялося ніколи. Вимоглива і, на перший погляд, сувора, О.В. Гудкова насправді була доброю, чуйною людиною, гарною подругою, цікавим, надзвичайно ерудованим співрозмовником, щедрою господинею та, безперечно, висококласним професіоналом.

Ми будемо пам'ятати Вас, Олександро Василівно!

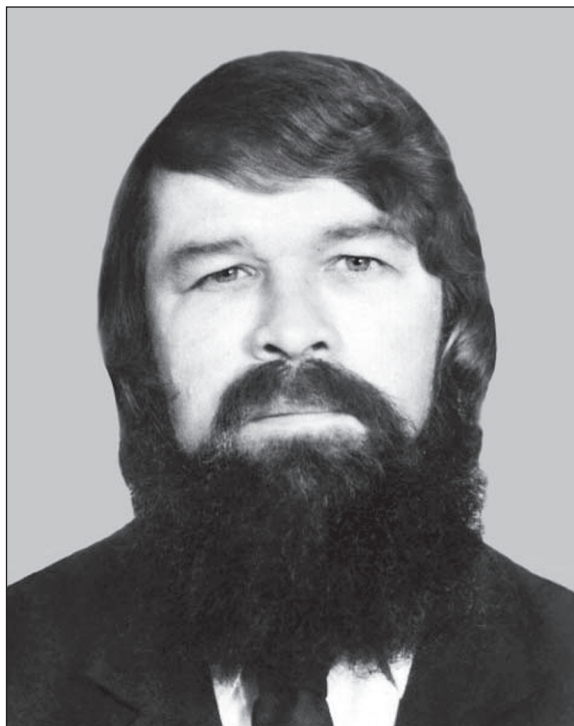
О.М. ДЗИГОВСЬКИЙ

ПАМ'ЯТІ В'ЯЧЕСЛАВА ГРИГОРОВИЧА КОТИГОРОШКА

10 вересня 2016 р. пішов із життя один із провідних археологів Закарпаття — професор В'ячеслав Григорович Котигорошко. Пішов, але назавжди залишив частину себе в серцях та пам'яті близьких і друзів, а значний багаж своїх знань — на сторінках праць, за якими його згадуватимуть вдячні читачі.

В.Г. Котигорошко народився 22 липня 1947 р. у м. Самбір Львівської обл. у сім'ї військовослужбовця, офіцера-прикордонника. Разом із родиною об'їздив фактично увесь Радянський Союз, жив у військових містечках прикордонних застав. У 1965 р. закінчив Тетрицарійську середню школу в Грузії, опісля переїхав до Закарпаття, з яким пов'язав своє подальше життя.

З 1967 р. В.Г. Котигорошко навчався на історичному факультеті Ужгородського державного університету, який закінчив у 1972 р. Зі студентської лави захопився археологією, давніми племенами та народами. У колі товаришів-студентів розпочав сповнене при-

год експедиційне життя, дослідження прихованих землею старожитностей. У цей час пліч-о-пліч із ним на археологічній ниві працював товариш — В.П. Ванчугов, який згодом став директором Одеського археологічного музею. Поруч із В.Г. Котигорошком завжди була ще одна людина, яку він називав «батьком закарпатської археології» — Е.А. Балагурі.

Після закінчення вищого навчального закладу науковець став консультантом Закарпатського відділення Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (1972 р.), згодом — учителем історії Фрунзенської середньої школи в Криму (1973 р.), де в той час перебували його батьки.

Того ж року він повернувся на Закарпаття і почав працювати молодшим (1973—1979 рр.), пізніше — старшим (з 1979 р.) науковим співробітником науково-дослідного сектора Ужгородського університету.

У грудні 1983 р. В.Г. Котигорошко захистив кандидатську дисертацію «Населення Закарпаття в першій половині I тисячоліття нашої ери», а в квітні 1997 р. — докторську дисертацію «Історія населення Верхнього Потисся в латено-римський час (III ст. до н. е. — IV ст. н. е.)».

З 1986 р. В.Г. Котигорошко поєднав наукову роботу з викладацькою діяльністю. У 1991—1999 рр. був старшим викладачем, у 1999—2000 рр. — доцентом, а з 2000 р. і до смерті — професором кафедри історії стародавнього світу і середніх віків Ужгородського національ-

ного університету. Учений викладав нормативний курс «Археологія», спецкурси «Фракійці і греко-римський світ» та «Кельтська цивілізація і Рим», керував археологічною практикою.

У вересні 2004 р. за заслуги перед університетом і високий фах В.Г. Котигорошко був призначений директором науково-дослідного інституту карпатознавства Ужгородського університету, діяльність якого поступово сконцентрувалася на археології.

Основні наукові дослідження професора пов'язані з вивченням населення Верхнього Потисся латено-римського часу (III ст. до н. е. — IV ст. н. е.) і слов'ян VI—IX ст. За час наукових пошуків на Закарпатті він відкрив близько 300 пам'яток археології. Для вивчення старожитностей сусідніх країн В.Г. Котигорошко налагодив зв'язки з провідними вченими Румунії, Угорщини, Словаччини та Польщі. Науковець спілкувався з колегами як під час поїздок за кордон для вивчення фондів музеїв, так і в ході виступів на міжнародних зустрічах, конференціях, симпозиумах та конгресах. Результатом дослідницької роботи вченого стали понад 100 наукових праць (чотири монографії, брошури, статті, повідомлення), значна частина з яких опублікована за кордоном.

В.Г. Котигорошко помер, не доживши до свого 70-го дня народження. «Людина живе до тих пір, поки жива пам'ять про неї» — це слова про науковця, який заслужив собі Вічну Пам'ять.

І.А. ПРОХНЕНКО

ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА ПЕТРОВИЧА КОВАЛЕНКА

24 жовтня 2016 р. не стало В.П. Коваленка — знаного фахівця з археології Київської Русі (перш за все пам'яток Чернігівщини), краєзнавця й педагога, кандидата історичних наук, доцента Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка (ЧНПУ), заслуженого працівника народної освіти України.

© О.П. МОЦЯ, В.М. СКОРОХОД, 2016

Народився Володимир Петрович 10 квітня 1954 р. в м. Семенівка Чернігівської обл. в родині військовослужбовця. З 1962 р. проживав у Чернігові. Ще зі шкільного віку захоплювався історією, краєзнавством та археологією, а в 1970 р. вже брав участь в розкопках курганів біля с. Шестовиця.

У 1972—1976 рр. навчався на історичному факультеті ЧДПУ ім. Т.Г. Шевченка, після закінчення котрого працював науковим співро-